

Ændringsforslag nr. 10 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 119: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Tilskud til kommunal medfinansiering af projekter i særlig vanskelig stillede kommuner).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 2/12 98. Første behandling 4/12 98. Betænkning 10/12 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 1999.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft). (Fremsat 6/10 98. Første behandling 8/10 98. Betænkning 28/10 98. Anden behandling 17/11 98. Tillægsbetænkning 18/11 98).

I tillægsbetænkningen er der stillet 131 ændringsforslag. (Nr. 1-131).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 3/12 98 stillet 42 ændringsforslag af Jes Lunde (SF) og Ole Sohn (SF). (Nr. 132-173).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 4/12 98 stillet 384 ændringsforslag af finansministeren. (Nr. 174-557).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 7/12 98 stillet 46 ændringsforslag af Kim Behnke (FP). (Nr. 558-603).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 8/12 98 stillet 46 ændringsforslag af Frank Aaen (EL) og Jette Gottlieb (EL). (Nr. 604-649).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 9/12 98 stillet 58 ændringsforslag af Kristian Thulesen Dahl (DF). (Nr. 650-707).

Uden for betænkningen er der den 11/12 98 stillet 7 ændringsforslag af finansministeren. (Nr. 708-714).

Første næstformand (Birte Weiss):

Finansministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende ændringsforslag tilbage:

Nr. 2, 7-13, 26, 28, 30, 31, 33, 48, 50, 52, 54-63, 84, 86, 88, 94, 98, 104, 106, 108, 110, 112, 117, 119-121, 123, 125, 127, 128, 293, 414, 417, 490, 519, 545 og 557.

Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Jes Lunde (SF) og Ole Sohn (SF) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende ændringsforslag tilbage:

Nr. 151.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag. Taletiden er fastsat i forretningsordenen, dvs. 20 minutter i første og 10 minutter i anden omgang for ordførerne.

Forhandling

Jan Petersen (S):

I dag skal vi koncentrere os om ændringsforslagene til finansloven for 1999. Jeg tror imidlertid ikke, at vi kan føre den debat uden en vis sammenhæng med de overordnede mål, der er i finansloven, så derfor vil jeg gøre nogle få bemærkninger allerede i dag om dansk økonomi.

Vi vil begå en stor fejltagelse, hvis vi lægger til grund, at dansk økonomi og dermed den her finanslov skal konfronteres med en lavkonjunktur i de kommende år. Vi står godt nok foran en svagere stigning i beskæftigelsen i 1999, et svagere fald i ledigheden, end vi har set de seneste år, men vi er på ingen måde på vej ind i en lavkonjunktur, som vi kendte den i slutningen af 1980'erne. Og nok udvikler betalingsbalancen sig noget værre end forventet, da finansloven var til første behandling i september, men der er ingen saglig grund til panik.

Derimod er der brug for stor omhu i styringen af den økonomiske politik, fordi der er ubekendte i den globale økonomi, som kan påvirke vores muligheder i fremtiden, og der er efter de seneste års kraftige fremgang i beskæftigelsen og i forbruget tydelige kapacitetsproblemer i økonomien.

I en sådan situation er der altid så mange kloge mennesker, der pudser bakspejlet. Hvad sagde vi? kunne det jo lyde. Heldigvis er vi i den situation, at vi ved, hvad der er blevet gjort før, når vi havde problemer med kapaciteten i dansk økonomi, og det opfordrer jo ikke til gentagelse, så de fejl, vi begik i Danmark under opsvinget i 1980'erne, skal ikke gentages. Det har vi helt enkelt ikke råd til hverken menneskeligt eller økonomisk. Derfor er vi i Socialdemokratiet enige, når økonomiministeren siger, at det, regeringen har foreslået og får gennemført i 1999, er det, der er brug for, og vi er også enige med økonomiministeren i, at der ikke er brug for yderligere indgreb med den viden, vi har nu.

For Socialdemokratiet er der en klar sammenhæng i forårets skattereform, kommuneaftalerne og så det finanslovsforlig, hvis ændringer vi har til drøftelse nu. Vi er nødt til at sikre grundlaget for ny fremgang i beskæftigelsen, og det kan vi kun gøre ved at gå ned i gear, og det gør vi i 1999. De fleste partier her i Folketinget har medvirket på en eller anden måde, og med tanke på de hede kampe i Folketingssalen i juni og en sikkert lige så hed kamp i morgen vil jeg

i det stille glæde mig over, at regeringen får sin økonomiske politik gennemført, og at vi derfor kan og skal sikre landet en grundlæggende sund økonomi også i fremtiden.

Finanslovsforslaget og åbningstalen varslede temaerne for efterårets politiske arbejde. Vi ønskede reformer, der i overensstemmelse med regeringsgrundlaget kunne bidrage til at sikre velfærdssamfundet i fremtiden. Arbejdsmarkedsreformen skulle fremrykke tilbudene til de ledige og dermed investere i de ledige menneskelige ressourcer, som der er brug for på arbejdsmarkedet.

Med ændringsforslagene finansieres arbejdsmarkedsreformen, og det kan man jo langt fra kalde nedskæringer. Der er tværtimod tale om udgifter. Det er et ikke uvæsentligt bidrag til, at dansk arbejdsmarkedspolitik fortsat kan være et flagskib i vores kamp for øget beskæftigelse.

Ændringerne i efterlønnen er også et nødvendigt bidrag til, at arbejdsmarkedet og dermed beskæftigelsen kan vokse i fremtiden. For de 60-årige er der sikret en fortsat adgang til efterløn, og samtidig er der indarbejdet nye elementer i efterlønsordningen i form af en belønning ved arbejde ud over det 61. år og modregning for mulige pensionsrettigheder over 200.000 kr.

Den store tilgang til efterløn de senere år er med finanslovsforliget også søgt finansieret gennem kontingentstigninger, kontingentændringer. Det er der også ændringsforslag om, som indgår i finanslovsforslaget.

Målet om et mere rummeligt arbejdsmarked er også med i finansloven med regeringens forslag om øget virksomhedsrevalidering og bl.a. også et bedre grundlag for arbejdspladsfastholdelse i den offentlige sektor. De forslag udmøntes også i form af ændringsforslag.

Så er der boligstøttereformen, som først og fremmest skal sikre, at vi på sigt ikke skal betale store offentlige tilskud til ældre, hvis formue gør dem i stand til at betale selv. Boligstøttereformen gennemføres som foreslået af regeringen.

På medicinområdet får regeringen sit forslag igennem med øget tilskud til medicinudgifter til mennesker med stort medicinforbrug, mens tilskud til det mindre medicinforbrug reduceres.

Sundhedssektoren har også påvirket de politiske forhandlinger og indgår derfor også i finanslovaftalen. Der har vi med aftalen udmøntet Folketingets dagsorden om en behandlingsgaranti for livstruende sygdomme, og jeg skal

ikke her undlade at nævne, at det er sket uden frit valg med offentlige tilskud til dem, der kan betale f.eks. 15 pct. af behandlingen selv. Vi fastholder med den del af aftalen den frie og lige adgang til sundhedsvæsenet.

Jeg vil også nævne, at der er ændringsforslag på kriminalforsorgen, som dels indeholder en tiltrængt renovering over årene af kriminalforsorgen, nybyggeri af et fængsel, og at der er skabt økonomisk grundlag for at øge aktiviteterne i den fri kriminalforsorg og også øge brugen af samfundstjeneste som en afsoningsform.

Der er også en række andre konkrete ændringer, som kunne fremhæves, men det er nok så vigtigt også at beskæftige sig med, hvilke forslag der ikke er med blandt ændringsforslagene.

Dér er det interessant, at der ikke er udsigt til flertal for milliardbesparelser på arbejdsmarkedsområdet. Der er ikke milliardbesparelser på uddannelsesområdet, herunder arbejdsmarkedsuddannelsesområdet. Der er ikke milliardbesparelser på ulandsområdet. Der er heller ikke urealistiske produktivtetsbesparelser. Der er heller ikke tidligere kendte forslag som øget udlicitering, regelforenklning og afbureaukratisering med store beløb. De forslag eksisterer ikke blandt ændringsforslagene.

I det hele taget har forhandlingerne om det her års finanslov været præget af stor idérigdom, når det gælder udgifter. Derimod har det været yderst beskedent med forslag, der kunne øge indtægterne eller skaffe finansiering for de øgede udgifter, man kom med.

Det er et regeringspartis ansvar, at en finanslov kan hænge sammen og dermed levere både indtægter og udgifter. Det ansvar kan man ikke smygge af sig, i hvert fald ikke, når man har sat som ambition at ville være med til at lede landet på baggrund af regeringsansvar. Det betyder også, at overskuddet, som der er på både de offentlige finanser og på de statslige finanser, er til stede og skal være det og skal være stigende, og det er det sandelig også.

Skal vi på længere sigt gøre den næste generation en tjeneste – og det skal vi – så er der ingen vej uden om overskud på de offentlige finanser, herunder de statslige finanser. Jeg synes, vi skal lykønske hinanden med, at den udvikling nu for alvor tager fart, at vi begynder at afdrage gælden til den næste generation.

I år blev der så et bredt politisk forlig med de borgerlige partier. Det har for os i Socialdemokratiet den fordel, at vi dermed forpligter par-

tier på reformer, som kan holde forhåbentlig mange år frem, partier, som har talt anderledes i de senere år om de nødvendige reformer, som de nu har skullet forholde sig til.

Det er fair nok – hvis der er noget, der hedder fairness i politik – men det har selvfølgelig også sin pris at indgå et sådant forlig, og vi har givet indrømmelser, også indrømmelser, om hvilke man kan sige, at det bedste er, at de er tidsbegrænsede. Jeg tænker her på loft over grundskylden for landbruget. Der kunne selvfølgelig udpeges andre steder, hvor vi har imødekommet oppositionen for at få et forlig. Jeg er sikker på, at oppositionen selv vil fremhæve, hvor fordelene for forliget har været for dens vedkommende.

Så er der selvfølgelig ændringsforslag, som vi egentlig med hjertet synes virker ganske sympatiske, som det i et eller andet hjørne kunne være rart at have diskuteret videre, men som ikke kunne være med den her gang. Vi kunne være enige i intentionerne bag flere af ændringsforslagene, ja, det er vi. Om de skulle have den form, hvis vi gik nærmere ind på dem, kan man diskutere, men det blev ikke nu.

Nogle af forslagene vedrører forbedret service og hjælp over for børn, ældre og syge. Det behov, der er for, at velfærdssamfundet gør det bedre dér, er vi enige i. Jeg skal minde om, at aftalen med amter og kommuner indeholder realvækst, men vi må – for at være sikre på, at det kan hænge økonomisk sammen på længere sigt også i amter og kommuner – have et grundlæggende sundt økonomisk udgangspunkt for at forbedre den offentlige service.

Og talen har jo ofte været: Bedre service, men der er for mange offentligt ansatte. De områder, hvor den offentlige sektor vokser også i 1999, også med flere mennesker ansat i den offentlige sektor i 1999, er jo lige præcis de områder, hvor efterspørgslen efter ordentlig offentlig service er til stede, nemlig børneområdet, ældreområdet og sygehusene i sundhedssektoren.

Så er spørgsmålet, om netop øgede offentlige bevillinger som foreslået her og der i ændringsforslagene ville løse problemerne, om det ville løse problemerne overalt i landet, hvis bare vi forøgede bevillingerne sådan som foreslået. Ja, man kan sige, at det er jo ikke overalt i landet, det er jo ikke i hvert eneste hjørne, at den offentlige service er elendig, sådan som man ofte får indtryk af, når det præsenteres i den politiske debat. Der er kommuner, som leverer ordentlig hjemmehjælp, der er kommuner, der le-

verer ordentlig dagpasning, og der er sågar også amter, der har et ordentligt sundhedsvæsen. De eksisterer. Men der er selvfølgelig også steder, hvor der kan findes de historier, vi alle bliver kede af.

Men at tro, at vi bare ved at strø om os med yderligere bevillinger får klaret de problemer, tror jeg er en fejltagelse, for det er ikke nødvendigvis bare penge, der er brug for. Det kunne i høj grad også være, at den offentlige sektor var præget af kapacitetsproblemer, lige så vel som den private sektor er det.

Det er muligt, at der er brug for flere hjemmehjælpere, men så skal de uddannes. Det er muligt, at der er brug for flere pædagoger; det tager lidt tid at uddanne en pædagog. Det er muligt, at der er brug for flere sygeplejersker. Det tager også tid at uddanne en sygeplejerske, og det tager i hvert fald lang tid at uddanne en læge. Så selv om vi øger bevillingerne, hvis det var det, der var tilfældet, så er det ikke sikkert, vi fik mere ud af det for de penge.

Dermed er det så altafgørende i dansk økonomi i øjeblikket og herunder også i styringen af den offentlige sektor og forbruget i den offentlige sektor, at vi kommer ned i gear, sådan at kapaciteten bliver til rådighed, så det rent faktisk kan betyde, at der kommer bedre service for borgerne.

Der er også blandt ændringsforslagene spændende ideer på miljøområdet, og der er selvfølgelig også ændringsforslag, som vi har meget lidt sympati for. Det gælder f.eks. forslagene om, ja, det er vel næsten en konkurrence mellem Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti om, hvem der kan spare mest på ulandsrammen. Jeg synes, det har været et godt grundlag for at diskutere finanslov også i det her år, at der i Folketinget er et meget stort og solidt flertal for, at ulandsrammen skal holde, et flertal, som rækker ind til de borgerlige midterpartier og helt ud til Enhedslisten. Det flertal er solidt, og derfor er det rart at kunne konstatere, at den type forslag ingen parlamentariske muligheder har under nogen forhold.

Det er heller ikke særlig sympatisk at se ændringsforslagene, der vil skære i den almennyttige boligsektor, der jo netop har beboere, der er afhængige af, at den eksisterer, og at den kan finansieres.

Der er også ikke nærmere angivne besparelser på Arbejdsministeriets område, besparelser, som efter formuleringen skal stoppe ledighedsfabrikkerne, eller hvad det er, de kalder det.

Der er forslag om at spare på de ordinære børnetilskud. Det er i øvrigt stillet af et parti, der vil gøre sig til talsmand for at ville værne om de små, og så foreslår man, at de ordinære børnetilskud beskæres. Interessant! Og så er der børnefamilieydelsen, som også er nævnt som et besparelsesobjekt, hvor man klart vil gå ud og trække penge ud af ganske normale familier med børn.

Jo, der er ingredienser i ændringsforslagene, som giver de signaler, som partierne jo står for.

For os i Socialdemokratiet må jeg afslutningsvis sige i dagens debat her, at vi får den finanslov, som rækker fremad, som håndterer de aktuelle problemer, vi har i dansk økonomi, som indeholder en skattereform, der fordelingspolitisk var fornuftig, og som sikrer en lavere realvækst, men dog en realvækst i kommunerne. Vi har taget de skridt, der er nødvendige for at gøre dansk økonomi sikker i et farvand, der kan være uroligt i den internationale økonomi, også mere, end vi bryder os om. Vi er ganske sikre på, at vi fortsat kan fremvise et land, hvor indkomst og muligheder og tryghed stadig væk ikke vil kunne findes magen til andre steder på kloden.

Thor Pedersen (V):

I Venstres oplæg til finansloven for 1999 »Vel-færd og valgfrihed«, som vi fremlagde i september, gjorde vi det klart fra start, at der var væsentlige områder, hvor vi ikke har mulighed for at hjælpe regeringen med at rette op på efter Venstres mening forkerte og skadelige beslutninger.

Vi har i Venstre ikke lod eller del i de grønne afgifter, og vi har heller ikke lod eller del i pinsepakken. Her har regeringen pantsat sin handlefrihed til gammelkommunisterne i Enhedslisten. Fra det parti vil regeringen altid kunne få støtte, når det drejer sig om at genere bilejere, boligejere, pensionsopparere og det samlede danske erhvervsliv. Den problemstilling kan alene løses af de danske vælgere, der har ansvaret for Folketingets sammensætning.

Vores forslag til forbedringer er derfor udvalgt på områder, hvor regeringen ikke er låst fast til Enhedslisten eller SF, og her må jeg sige, at vi i Venstre er rimelig tilfredse med det, vi har opnået sammen med Kristeligt Folkeparti, CD og Det Konservative Folkeparti.

Aftalerne omkring finansloven løser ikke dansk økonomis problemer, men de retter op på nogle af skaderne frem til næste valg. Vi har

arbejdet for, at virksomhedernes konkurrenceevne forbedres. Vi har ønsket reformer af velfærdsstaten. Vi har ønsket reformer, hvor mennesker sikres et aktivt arbejdsliv frem for en passiv tilværelse på overførsel.

Aftalerne om finansloven indebærer, at beskattningen af virksomhederne reduceres til 32 pct. i 1999 med mulighed for en yderligere nedsættelse til 30 pct. i år 2000. Der er sikret forbedrede vilkår for etableringskonti. Aldersgrænsen for indskud er hævet, og grænsen for indskud er tilsvarende hævet. Der er blevet bedre vilkår for medarbejderaktier. Der indføres notering på børsen for små og mellemstore virksomheder, og beskattningen af goodwill er omlagt for at lette generationsskifte.

Der er lagt loft over grundbeskatningen af produktionsjord på 8 promille i de næste to år. Arbejdsgivernes arbejdsmarkedsbidrag fjernes fra år 2000, og der gennemføres en række lettelse i de administrative byrder, samtidig med at administrationsgodtgørelsen er fastholdt, ligesom landbrugets konsulentordning er fastholdt, og der er skabt ligestilling vedrørende sygedagpenge for selvstændige og lønmodtagere.

Det, vi har opnået her og nu vedrørende erhvervspolitikken, er lettelse, som kan være begrundelsen til den helt nødvendige forbedring af konkurrenceevnen.

I Venstre var vi hurtige til at støtte den aftale, der blev indgået mellem LO, Dansk Arbejdsgiverforening og regeringen om en arbejdsmarkedsreform. Det gjorde vi som en kvittering for det ansvar, som LO og Dansk Arbejdsgiverforening hermed udviste, samt i erkendelse af, at skal vi overhovedet kunne finansiere det danske velfærdssamfund, så er der brug for, at langt flere bliver længere på arbejdsmarkedet, og at personer uden for arbejdsmarkedet får lettere adgang til arbejdsmarkedet, dvs. en stærkere indsats omkring aktivering og mere præcise regler for rådighed og dermed en bedre koordination af rettigheder og pligter på arbejdsmarkedet.

Omlægningen i reglerne for efterløn har samme sigte: at gøre det attraktivt at blive længst muligt på arbejdsmarkedet. Vi er ude af stand til at finansiere det omfang, efterlønnen har i dag, og den skræmmende voldsomme tilgang, der tegner sig til efterlønsordningen, hvis man ingenting gør – en vækst i antal personer på passiv forsørgelse, samtidig med at der bliver færre og færre unge. Her i 1998 er der mere end

170.000 på efterløn og overgangsydelse og mere end 280.000 på førtidspension med en samlet udgift på 50 mia. kr. til følge.

Vi ønsker at sikre, at arbejdsmarkedet er så fleksibelt, at også personer med nedsat erhvervssevne får mulighed for beskæftigelse i almindelige virksomheder. Vi må i fællesskab solidarisk og socialt give de tilskud til den enkelte, der gør, at han eller hun kan opretholde et normalt liv, hvor det altid kan betale sig at udføre en ekstra indsats.

Det må være utænkeligt, at noget ansvarligt parti kan acceptere, at fremtidens unge skal bære byrden for de goder, som vi i dag ikke selv ønsker at betale for, eller som vi er ude af stand til at finansiere. Det må være sådan, at de goder, vi bevilger hinanden i et velfærdssystem, også skal finansieres af os, der har ansvar, når beslutningerne træffes.

Det er vigtigt at sikre, at den erhvervsaktive periode forlænges. Vi er derfor tilfredse med, at effektivisering og udgiftsstyring på uddannelsesområdet forbedres. Tilbage står det problem, at den offentlige sektor fortsat opsuger en alt for stor del af den arbejdskraft, der er til rådighed, og at den problemstilling endnu ikke erkendes.

Problemet bliver åbenlyst i takt med, at tilgangen til arbejdsmarkedet falder som følge af små årgange. Hvis ikke tilgangen til den offentlige sektor reduceres, bliver det alene det danske erhvervsliv, der kommer til at bære mangelen på arbejdskraft. Det vil presse lønniveauerne i vejret og medføre inflation og forhøjet rente, og det vil få velfærdssystemet til at kollapse. Opgaven for den offentlige sektor vil fremover hedde bedre service for færre ressourcer, altså større anvendelse af markedsøkonomiske grundprincipper.

Venstre har i mange år kæmpet for, at vi skulle bryde med de stive systemer i sygehussektoren, som i dag er det sidste store område, hvor planøkonomien stadig råder. Meget aktuelt har vi lige oplevet, at den anerkendte hjerterpecialist Gösta Petterson, der forlader Danmark til fordel for en stilling i USA, har udtalt sin dom over det danske sygehusvæsen. Problemerne løses først den dag, pengene følger patienten – eller som Gösta Petterson også sagde: Forskellen mellem det offentlige sygehusvæsen og det private hospital Hamlet er, at hver gang, der kommer en ny patient til Hamlet, er vi glade, og det skyldes, at patienten til Hamlet er grundlaget for, at hospitalet kan

eksistere. Modsat det offentlige sygehusvæsen, hvor systemfejl – og jeg gentager systemfejl – gør, at man kan få den opfattelse, at en patient i det offentlige sygehusvæsen kommer til besvær.

Vi er tilfredse med, at finanslovaftalen omfatter et mindre gennembrud i bevillingssystemet for de danske sygehuse, og især at folk med livstruende sygdomme får rettigheder i forbindelse med behandlingen af deres lidelser. Der indføres en ret for patienter med livstruende lidelser til at blive behandlet inden for en given frist. Hvis det offentlige sygehusvæsen inklusive Sundhedsstyrelsen ikke er i stand til at behandle eller anvise behandling, får patienten ret til at vælge behandlingssted og til at få de penge med, som det koster at blive behandlet, og hjemtaget skal betale.

Dette er et vigtigt skridt i retning af at give den enkelte borger rettigheder i forbindelse med sygdomsbehandling. Det er nøglen til at nedbryde de nuværende grænser og gøre det muligt for de enkelte sygehuse at stille sig selv spørgsmålet: Hvad kan vi gøre, for at folk vil vælge vort sygehus? Det er et spørgsmål, som kan gøre det spændende at være ansat på et sygehus og kan sikre, at alle ressourcer udnyttes optimalt. Kort sagt: Det er en lille sejr på vejen mod det mål, der hedder mennesket frem for systemet.

Vi ser det også som en helt naturlig ting, at en arbejdsgiver kan betale for en medarbejders behandling for f.eks. alkoholmisbrug, uden at det skal udløse beskatning. Det er for os uforståeligt, at arbejdsgivere ikke generelt kan betale for sygdomsbehandling, som ellers skulle have været afholdt af det offentlige, uden at den medarbejder, der modtager behandlingen, bliver beskattet, selv om både de offentlige kasser og patienterne ville vinde ved en sådan bredt gennemført ordning. Men nu er vi da kommet et lille stykke hen ad vejen.

For dem, der egenhændigt har sat sig selv midlertidigt uden for arbejdsmarkedet ved at begå kriminalitet, og som har fået en fængselsstraf, ønsker vi også ordnede forhold. Ingen stærk fange eller grov kriminel skal være i tvivl om, at man er i stand til at tilbyde dem sikre afsoningsforhold, hvor de ikke behøver at spekulere på, hvordan de kan komme ud, så længe de skal sidde inde, og hvor der er sikre og gode arbejdsvilkår for fængslernes ansatte. Vi forventer derfor, at der opnås et positivt resultat

med den flerårsaftale for kriminalforsorgen, som er en del af aftalerne omkring finansloven.

I Venstre ser vi de aftaler, der er opnået med regeringen sammen med Kristeligt Folkeparti, CD og Det Konservative Folkeparti, som det politisk muliges kunst, og derfor kan jeg oplyse, at Venstre ikke selvstændigt stiller ændringsforslag til finansloven for 1999, og at vi i øvrigt stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren.

Gitte Seeberg (KF):

Det Konservative Folkeparti har ikke fået alle sine ambitioner opfyldt med denne finanslovaftale, men vi kunne ikke komme længere, så vi mener, det er bedre at hive gevinsten hjem end at stå tilbage på sidelinjen med tomme demonstrationer. Det gælder også, selv om der fortsat er store uløste problemer i dansk økonomi, i sygehussektoren, i erhvervslivet, på arbejdsmarkedet og masser af andre steder.

Derfor støtter Det Konservative Folkeparti i dag regeringens ændringsforslag, og i morgen stemmer vi for den samlede finanslov. Det betyder også, at vi skal stemme imod en række forslag fra andre partier, og her vil jeg sige, at der er gode forslag fra både SF og Enhedslisten, og Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet har også som sædvanlig stillet en række forslag, som er konservativ politik; men dem er vi selvfølgelig nødt til at stemme imod, sådan er det. Men sandheden er, at vi har fået indflydelse med vores mandater, og det har Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet ikke.

Der er nogle ting i aftalen, som vi lægger særlig vægt på. Det er behandlingsgarantien på sygehusområdet, det er den helt nødvendige arbejdsmarkedsreform, det er de små lettelser til erhvervslivet, det er den nye efterlønsordning, og det er bevillingerne til kriminalforsorgen, herunder opførelse af nyt fængsel.

Det Konservative Folkeparti har kæmpet hårdt for en behandlingsgaranti på sygehusene. Det var en del af vores oplæg til efterårets finanslovforhandlinger, og vi bragte det bl.a. op under åbningsdebatten i oktober måned. Derfor er vi tilfredse med, at det lykkedes at få en behandlingsgaranti, hvor det fastslås, at patienterne har ret til at blive behandlet inden for en fastsat tidsfrist. Det er også et stort gennembrud, at patienter nu får ret til at benytte private eller udenlandske hospitaler, og vel at mærke fuldt ud på det offentlige regning, hvis det

offentliges sundhedsvæsen ikke kan tilbyde behandling inden for tidsfristen.

Vi ville gerne være gået meget længere. I første omgang ønskede vi, at garantien også skulle omfatte rygoperationer, hofteoperationer, knæoperationer og andre af de lidelser, som plager alt for mange danskere, og hvor ventelisterne i dag er alt for lange. Desværre var regeringen hverken til at hugge eller stikke i her, men vi har dog fået et gennembrud for et nyt princip, hvor patienten har rettigheder, og det princip vil vi kæmpe videre for, så det ender med at omfatte alle sygdomme. Det er vel ikke for meget at forlange af et velfærdssamfund, at patienterne har ret til behandling inden for en forsvarelig tidsperiode.

Det Konservative Folkeparti har i årevis krævet reformer på arbejdsmarkedet, og nu er det endelig lykkedes. Arbejdsmarkedets parter har kunnet blive enige om en aftale, og det er også den aftale, der er udgangspunktet for de forslag, som netop er vedtaget. Den reform, der nu gennemføres, er i meget høj grad konservativ politik. Rigtig mange af delelementerne er identiske med forslag, vi har haft med i vores finanslovplæg både i år, sidste år og forrige år: en nødvendig afkortning af dagpengeperioden, hurtigere uddannelse og aktivering af de ledige og større krav til den enkelte. Det er nogle af elementerne i reformen, og vi synes, det er godt, at også regeringen har set nødvendigheden af dem, for denne arbejdsmarkedsreform er helt nødvendig, hvis vi skal have ledigheden længere ned, uden at lønstigningerne bliver uforvarligt høje.

Der er også taget initiativer i aftalen om det rummelige arbejdsmarked, og dem støtter vi varmt. Alt for mange er blevet parkeret på førtidspension, uden man har gjort nok for at revalidere dem. Initiativerne kommer forhåbentlig til at virke, så der vil blive skabt flere fleksjob, så også de svagere kan forblive på arbejdsmarkedet. Kommunernes incitament til at gøre mere er også blevet styrket med den aftale, der er indgået.

Jeg skal dog ikke undlade her at gøre opmærksom på, at den slags reformer på arbejdsmarkedsområdet og det sociale område ikke virker fra den ene dag til den anden. Derfor er det helt afgørende, at der udvises rettidig omhu, og at reformerne gennemføres så betids, at de når at virke, når problemerne opstår. Hvis man havde gennemført vores politik, da vi lagde den frem første gang for 2-3 år siden, havde

vi ikke oplevet de store lønstigninger, som vi må slås med i dag, så var danskerne sluppet for den forhadte pinsepakke, og så havde forbruget og den dårlige konkurrenceevne ikke slået bunden ud af betalingsbalancen. Desværre udviste regeringen ikke rettidig omhu, men vi er glade for, at de reformer nu er gennemført, og at regeringen har skiftet holdning til arbejdsmarkedspolitikken. Det synes vi er klogt.

Anderledes er det med erhvervspolitikken, for dér ligger regeringens kurs fast, hvor den har ligget siden 1993. Regeringen vælger at se bort fra, at dansk erhvervslivs konkurrenceevne er blevet forværret år for år.

Vi mener, at betalingsbalancen skal reddes gennem forbedringer af konkurrenceevnen for erhvervslivet, således at man kan give erhvervslivet bedre vilkår frem for nye skatter og afgifter. Derfor mener vi, at de politisk bestemte lønomkostninger skal lattes, og her har vi mere os over, at regeringen til denne lejlighed har opfundet et argument, der går på, at hvis man letter erhvervslivets omkostninger, betyder det blot, at lønningerne bliver endnu højere. Dermed mener regeringen, at lettelser til erhvervslivet forringer konkurrenceevnen yderligere, og det forklarer jo, hvorfor regeringen år for år har lagt nye byrder på erhvervslivet. Det må være for at forbedre konkurrenceevnen.

Erhvervspolitisk har regeringen som sagt ikke imponeret os under finanslovforhandlingerne, men jeg må dog sige, at vi er godt tilfredse med, at det er lykkedes os at få fjernet det arbejdsgiverbetalte arbejdsmarkedsbidrag fra år 2000. Arbejdsmarkedsbidraget er en overflødig skat på brug af arbejdskraft, og vi havde selvfølgelig helst set det afskaffet i 1999, men det kunne ikke lade sig gøre.

Vi synes også, det er godt, at selskabsskatten er blevet lettet. Selv om Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at virksomhedernes største problem reelt er de høje indkomstskatter, er det alligevel et godt skridt i den rigtige retning at lempe selskabsskatten, og vi er også parat til at medvirke til en yderligere lempelse næste år.

Desuden fik vi indrømmelser med hensyn til goodwillbeskatningen, så der i fremtiden bliver bedre muligheder for, at andre kan videreføre de mange tusinde virksomheder, som i de kommende år står over for et generationsskifte. Det er noget, vi i Det Konservative Folkeparti har kæmpet længe for, men vi skal længere ad den vej, nu hvor vi endelig har fået hul på bylden.

Vi ser frem til, at generationsskifteudvalget afslutter sit arbejde, og vi forventer, at det følges op af flere tiltag, der kan sikre virksomhedernes overlevelse. Vi imødeser generationsskifteudvalgets rapport med spænding.

Endelig er det lykkedes os at spolere regeringens planer om at erstatte administrationsgodtgørelsen med statsstøttet erhvervsservice. Vi mener, at regeringens planer om erhvervsservice ville være et stort skridt i den forkerte retning. Problemerne med de administrative byrder, som det offentlige pålægger virksomhederne, skal ikke løses gennem nye ordninger, hvor virksomhederne får mulighed for at betale andre for at løse opgaverne, sådan som man gør det i forvejen med f.eks. revisionsfirmaer. Problemerne skal selvfølgelig i stedet løses, ved at man går grundigt til værks med at afskaffe så mange administrative byrder som muligt.

Vi hilser også velkommen, at der lægges et loft over grundskylden for produktionsjord de næste 2 år. Det vil især komme landbruget til gavn i en tid, hvor mange landmænd er særlig hårdt trængt.

Alt i alt er der gode resultater for erhvervslivet, også på mindre områder, og de er alle skridt i den rigtige retning. Man kan ikke altid få alt, hvad man vil have, men vi mener i Det Konservative Folkeparti, at der er flere roser end tidsler i finanslovbuketten. Vi mener faktisk, at vi har fået væsentlige gennembrud med denne aftale. Det gælder både på sygehusområdet, i arbejdsmarkedspolitikken, med efterlønnen, i erhvervspolitikken og på kriminalforsorgsområdet, og derfor stemmer vi i dag selvfølgelig for samtlige ændringsforslag fra regeringen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00, hvor vi først går til dagsordenens punkt 25: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.44

Mødet genoptaget kl. 13.00

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Socialministeren (Karen Jespersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og forskellige andre love. (Regler om mellemkommunal refusion, om særligt supplerende tilskud til orlovsydelse til enlige forældre og om forlængelse af Dagpengeudvalget).

(Lovforslag nr. L 140).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Privat finansiering af tilsyn).

(Lovforslag nr. L 141).

Undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Rabat på abonnementskort).

(Lovforslag nr. L 142).

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Revision, skoleydelse og specialundervisning).

(Lovforslag nr. L 143).

Forslag til lov om ændring af lov om gymnasiet m.v., lov om de erhvervsgymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Afskaffelse af egnethedserklæring).

(Lovforslag nr. L 144).

Forslag til lov om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner. (Selvejekrav, habilitet m.v.).

(Lovforslag nr. L 145).

Medlemmer af Folketinget Margrete Auken (SF), Steen Gade (SF) og Jes Lunde (SF) har

meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Vil regeringen udarbejde en ny sammenhængende trafik- og miljøhandlingsplan indeholdende de nødvendige love og bekendtgørelser, som kan opfylde CO₂-målsætningen på trafikområdet i år 2005, og vil transport af farligt gods indgå i denne plan?«

(Forespørgsel nr. F 23).

Man gik først til dagsordenens punkt 25, som var:

25) Spørgsmål til ministrene.

A. Spørgetimen

Der var ingen spørgetime.

B. Spørgetiden

Spm. nr. S 692

2) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil statsministeren erkende, at det vil være i strid med den danske undtagelse, hvis Danmark deltager i en ny organisation under NATO, kaldet NATO's europæiske forsvarsidentitet, som i realiteten erstatter Vestunionen (WEU)?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Ritzau den 8. december 1998 hævder udenrigsministeren, at Danmarks forbehold over for forsvarspolitisk samarbejde i EU ikke vil stå i vejen for dansk deltagelse, hvis en opgave, som EU gerne vil have løst, lægges over i NATO. I Ritzau-telegrammet omtales de nye tanker om en såkaldt europæisk forsvarsidentitet, der er bragt på banen efter nye britiske signaler. Forslaget indebærer, at WEU afgør ved døden, og der i stedet oprettes en slags underafdeling af NATO, der altså reelt er en ny udgave af WEU. Forskellen er kun, at lande som Tyrkiet og Danmark dermed direkte kommer med. Det gør jo ikke sagen bedre, at Tyrkiet på

denne måde direkte integreres i EU's kommende forsvarspolitik.

Som sagen er fremstillet i dagspressen den 8. og 9. december 1998, ser det helt klart ud til, at regeringen nu fifler med den danske undtagelse. Løsningen må være, at Danmark ikke deltager i den ny underafdeling under NATO, der jo reelt er en genopstået WEU, men at Danmark kun deltager i det, som er NATO's formål, nemlig den gensidige forsvarsforpligtelse.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Den debat, vi har i gang lige i øjeblikket i Europa om vores evne til at gribe ind, hvis der er krise omkring os, er meget vigtig. Det er en debat, der handler om krisestyring, og ikke en debat, der handler om territorialforsvaret for Europa.

Alle er enige om, at det er en nødvendig debat; det er den danske regering også enig i, og derfor hilser vi debatten velkommen. Regeringen er også enig i konklusionerne fra det netop overståede møde i Wien, hvor det anføres, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik må kunne støtte sig på en troværdig operationel kapacitet.

Debatten bør efter regeringens opfattelse først og fremmest samle sig om, hvordan europæerne kan anvende NATO i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, at EU's beslutninger understreges med militære midler, dvs. i typiske krisestyringssituationer. I den forbindelse er de nye meldinger fra Frankrig og Storbritannien positive, fordi de også er udtryk for en fælles erkendelse af, at det europæiske forsvarssamarbejde må tage uddgangspunkt i NATO-samarbejdet.

Den klarhed, der nu foreligger, ikke mindst fra fransk side, tjener absolut til fordel for, at vi bliver bedre til at håndtere den type krisestyring, vi har så hårdt brug for. Ofte er vi kommet for sent, ofte er vi kommet for tøvende, og ofte er vi kommet for lidt resolut, når borgerkrigs-lignende tilstande er brudt ud eller er i færd med at bryde ud i vore nærområder. Derfor mener jeg, debatten er så fundamental.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu har statsministeren valgt at tage de to spørgsmål i den omvendte rækkefølge, men det er i orden for mit vedkommende.

Jeg vil godt spørge statsministeren: Det er vel korrekt opfattet, at tidsplanen er, at der nu kommer et topmøde i NATO, og derefter kom-